

รายงานการศึกษา ฝึกอบรม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย ในประเทศ และต่างประเทศ
(ระยะสั้นไม่เกิน ๙๐ วัน และ ระยะยาวตั้งแต่ ๙๐ วันขึ้นไป)

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ ชื่อ - นามสกุล นางสาวกัญญา ดวงจำปา

อายุ ๓๑ ปี การศึกษาแพทยศาสตรบัณฑิต

ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน กุมารเวชศาสตร์

๑.๒ ตำแหน่ง นายแพทย์ปฏิบัติการ

หน้าที่ความรับผิดชอบ แพทย์ประจำกลุ่มงานกุมารเวชศาสตร์

๑.๓ ชื่อเรื่อง/ หลักสูตร

หลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านต่อยอดเพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบ
วิชาชีพเวชกรรม อนุสาขากุมารเวชศาสตร์โรคระบบการหายใจ

เพื่อ ศึกษา ฝึกอบรม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย

งบประมาณ เงินงบประมาณกรุงเทพมหานคร เงินบำรุงโรงพยาบาล

ทุนส่วนตัว

ระหว่างวันที่ ระหว่างวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ถึง ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖ ณ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาล
จุฬาลงกรณ์

คุณวุฒิ / วุฒิบัตรที่ได้รับ วุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม
อนุสาขากุมารเวชศาสตร์โรคระบบการหายใจ

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษา ฝึกอบรม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย

๒.๑ วัตถุประสงค์

เมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรมหลักสูตรแพทย์ผู้สำเร็จการฝึกอบรมเฉพาะทางอนุสาขากุมารเวชศาสตร์
โรคระบบการหายใจจะต้องมีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพที่จำเป็นสำหรับการเป็นกุมารแพทย์โรคระบบหายใจ
ดังนี้

๑. พฤตินิสัย เจตคติคุณธรรมและจริยธรรมแห่งวิชาชีพ

๑.๑ มีคุณธรรม และจริยธรรมที่เหมาะสมต่อวิชาชีพแพทย์

๑.๒ มีความน่าเชื่อถือและความรับผิดชอบ

๑.๓ มีความเห็นอกเห็นใจและเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น

๑.๔ เคารพและให้เกียรติต่อผู้ป่วยและครอบครัว ปฏิบัติด้วยความเอาใจใส่โดยไม่คำนึงถึงบริบท
ของเชื้อชาติวัฒนธรรม ศาสนาอายุและเพศให้ความจริงแก่ผู้ป่วยหรือผู้ปกครอง
ตามแต่กรณีรักษาความลับ และเคารพในสิทธิเด็กและสิทธิของผู้ป่วย

๑.๕ ชื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและวิชาชีพ เป็นที่ไว้วางใจของผู้ป่วย ผู้ปกครองผู้ป่วยและสังคม

๑.๖ มีพฤติกรรมที่เหมาะสมต่อเพื่อนร่วมงาน ทั้งในวิชาชีพของตนเองและวิชาชีพอื่นๆ

๒. การติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ

๒.๑ มีทักษะในการรับฟังปัญหา เข้าใจความรู้สึกและความวิตกกังวลของผู้ป่วย บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้เลี้ยงดูเด็ก

๕.๒.๒ สามารถสื่อสารกับผู้ร่วมงาน สหวิชาชีพและ สร้างความสัมพันธ์และบูรณาการระหว่างทีมที่ดูแลรักษาผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม

๕.๒.๓ มีทักษะในการให้คำปรึกษา ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

๕.๒.๔ สามารถสื่อสารด้วยภาษาพูด ภาษาเขียน และภาษาท่าทาง (nonverbal communication) ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม

๕.๒.๕ สามารถสื่อสารทางโทรศัพท์สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อประเภทอื่นๆ ได้อย่างเหมาะสม

๕.๒.๖ ชี้แจง ให้ข้อมูลเพื่อให้ได้รับความยินยอมจากบิดามารดา หรือผู้ปกครองเด็กในการดูแลรักษา และการยอมรับจากตัวผู้ป่วยเด็กไปตามความเหมาะสม (consent and assent) ให้คำแนะนำ และมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กและผู้ปกครองเด็กอย่างเหมาะสม

๓. ความรู้ทางกุมารเวชศาสตร์โรคระบบการหายใจและศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การประยุกต์ความรู้วิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก และศาสตร์ต่างๆ เพื่อการบริบาลผู้ป่วย

๔. การบริบาลผู้ป่วย

มีความรู้ความสามารถในการให้การบริบาลผู้ป่วยเด็กที่มีปัญหาทางระบบการหายใจและเวชบำบัดวิกฤตที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ทักษะความรู้ความสามารถ ดังต่อไปนี้มีประสิทธิภาพ

๔.๑ ทักษะทางคลินิก การตรวจวินิจฉัย และดูแลรักษาผู้ป่วย

๔.๒ การให้การบริบาลสุขภาพเด็กแบบองค์รวมโดยยึดผู้ป่วยและครอบครัวเป็นศูนย์กลาง

๔.๓ การให้การบริบาลทางระบบหายใจที่บ้านแก่ผู้ป่วยเด็ก (Pediatric respiratory home care) ที่มีปัญหาทางระบบหายใจแบบเรื้อรังและซับซ้อน

๔.๔ การดูแลผู้ป่วยเด็กที่อยู่ในระยะสุดท้ายของชีวิตและครอบครัว (End of life care)

๔.๕ การดูแลรักษาแบบสหวิชาชีพแก่ผู้ป่วยเด็กได้อย่างเหมาะสม

๔.๖ การตรวจทางห้องปฏิบัติการ การทำหัตถการที่จำเป็น (Technical and procedural skills) และใช้เครื่องมือต่างๆ ในการตรวจวินิจฉัยและรักษาผู้ป่วยเด็กโรคระบบการหายใจและเวชบำบัดวิกฤตที่เกี่ยวข้อง

๕. ระบบสุขภาพ และการสร้างเสริมสุขภาพ

๕.๑ มีความสามารถในการกำกับดูแลสุขภาพของเด็กอย่างต่อเนื่อง (continuity care) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบการหายใจ

๕.๒ ให้คำปรึกษาแนะนำ แก่ผู้เลี้ยงดูในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบการหายใจโดยคำนึงถึงระบบสุขภาพ เด็กและครอบครัวเป็นศูนย์กลาง

๕.๓ ประเมิน วิเคราะห์ วางแผนการดูแลรักษา ให้คำปรึกษา ตลอดจนดำเนินการส่งต่อบนพื้นฐานความรู้เรื่องระบบสุขภาพและการส่งต่อโดยคำนึงถึงความปลอดภัยและพิทักษ์ประโยชน์ของผู้ป่วยเด็ก

๕.๔ สามารถโน้มน้าวให้ครอบครัวชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพเด็กแบบองค์รวม

๖. การพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

๖.๑ กำหนดความต้องการในการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างครอบคลุมทุกด้านที่จำเป็นวางแผนและแสวงหาวิธีการสร้างและพัฒนาความรู้ ทักษะ เจตคติ และพฤติกรรมที่เหมาะสม

๖.๒ เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแสวงหาและแลกเปลี่ยนความรู้ฝึกทักษะรวมทั้งพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

๖.๓ ค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๖.๔ มีวิจรรย์ญาณในการประเมินข้อมูล บนพื้นฐานของหลักการด้านวิทยาการระบาดคลินิกและเวชศาสตร์เชิงประจักษ์

๖.๕ ประยุกต์ความรู้เทคโนโลยีและทักษะใหม่ได้อย่างเหมาะสมในการบริหารผู้ป่วย

๖.๖ สร้างองค์ความรู้ใหม่จากงานนวัตกรรมและหรืองานวิจัย

๖.๗ ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพงานรวมทั้งสามารถปฏิบัติได้อย่างสม่ำเสมอ และ ต่อเนื่อง สร้างองค์ความรู้ใหม่จากการปฏิบัติงานประจำวันและการจัดการความรู้ได้ (knowledge management)

๗.ภาวะผู้นำ

๗.๑ เป็นผู้นำในการบริหารจัดการในทีมที่ร่วมดูแลผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๗.๒ ทำงานร่วมกับผู้ร่วมงานได้ในหลายบทบาททั้งในฐานะเป็นหัวหน้า ผู้ประสานงานและ สมาชิกกลุ่ม

๒.๒ เนื้อหา

๑.รายละเอียดเนื้อหาของหลักสูตร

๑. ความรู้ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับระบบหายใจและเวชเวชบำบัดวิกฤตที่เกี่ยวข้องทั้งในสภาวะปกติและพยาธิสภาพ

- กายวิภาคศาสตร์และพัฒนาการทางกายวิภาคของระบบหายใจ และการประยุกต์ทางคลินิก
- สรีระวิทยาของระบบหายใจในคนปกติตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึงวัยรุ่นและพยาธิกำเนิดพยาธิสรีระวิทยาในภาวะเจ็บป่วย
- อิมมูโนวิทยาของระบบหายใจในสภาวะปกติและเจ็บป่วย
- เกสซ์วิทยาของยาที่ใช้บ่อย และตลอดจนวัคซีนที่เกี่ยวข้องกับโรคระบบทางเดินหายใจและเวชบำบัดวิกฤตที่เกี่ยวข้อง
- เวชศาสตร์การนอนหลับในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบหายใจ
- หลักการและวิธีการเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพปอด
- หลักการและวิธีการเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยเด็กที่มีปัญหาทางระบบทางเดินหายใจเฉียบพลันและเรื้อรัง รวมทั้งการดูแลต่อเนื่องที่บ้านตลอดจนแนวทางการป้องกันการเกิดโรคและปัญหาทางระบบการหายใจเด็ก
- หลักกลศาสตร์เบื้องต้นของเครื่องช่วยหายใจ และอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ใช้ประจำในผู้ป่วยที่มีปัญหาทางระบบหายใจ และในหอผู้ป่วยอภิบาลผู้ป่วยหนัก
- ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับระบาดวิทยา, การทำวิจัย, การใช้สถิติทางการแพทย์, เวชศาสตร์เชิงประจักษ์ และการประยุกต์ทางคลินิก
- ความรู้พื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์สังคมและพฤติกรรม และเวชศาสตร์ป้องกันที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาภาวะผิดปกติทางระบบหายใจ

๒. ความรู้ความชำนาญทางคลินิก (clinical skills)

๒.๑ การดูแลรักษาผู้ป่วยในระยะวิกฤตหรือฉุกเฉินของโรคหรือภาวะที่คุกคามชีวิต ได้แก่

- น้ำท่วมปอดเฉียบพลัน (Acute pulmonary edema)
- ภาวะระบบหายใจล้มเหลว (Acute respiratory failure)

- กลุ่มอาการหายใจลำบากเฉียบพลัน (Acute respiratory distress syndrome)
- ภาวะหอบหืดแบบรุนแรง (Acute severe/life threatening asthma)
- ภาวะทางเดินหายใจส่วนบนอุดตันแบบเฉียบพลัน (Acute upper airway obstruction)

- ภาวะหัวใจหยุดเต้น (Cardiopulmonary arrest)
- การดูแลผู้ป่วยที่จมน้ำ
- การสำลักสิ่งแปลกปลอมทางระบบหายใจ
- ภาวะไอเป็นเลือดแบบรุนแรง
- ช็อก (shock)
- การสูดการพิษหรือควันพิษ (Smoke and other toxic substance inhalation)
- ภาวะลมรั่วในปอดอย่างรุนแรง (Tension pneumothorax)

๒.๒ การดูแลรักษาแบบองค์รวมสำหรับผู้ป่วยในปัญหาต่อไปนี้

- กลุ่มโรคทางปอดที่เกิดอย่างเฉียบพลันในเด็กแรกเกิด (Acute non-infectious lung diseases in newborn)

- ภาวะสูดสำลักขี้เทาในเด็กแรกเกิด (Meconium aspiration syndrome)
- ภาวะหายใจลำบากในเด็กแรกเกิด (Neonatal respiratory distress syndrome)
- ภาวะความดันในปอดสูง (Persistent pulmonary hypertension of the newborn)
- ภาวะหายใจเร็วชั่วคราว (Transient tachypnea of the newborn)
- ภาวะการสำลักหรือการสูดสิ่งแปลกปลอม (Aspiration/inhalation injuries)
  - การสำลักสารไฮโดรคาร์บอนหรือสารพิษอื่นๆ (Aspiration of hydrocarbon and other toxic substances)
  - ภาวะจมน้ำ
  - การสำลักสิ่งแปลกปลอมทางระบบหายใจ
  - ภาวะกรดไหลย้อน (Gastro-esophageal reflux disease)
  - กลุ่มอาการการสำลักลงปอด (Pulmonary aspiration syndrome)
  - การสูดควันพิษและสารพิษอื่นๆ (Smoke and other toxic substances inhalation)
- โรคปอดเรื้อรังในทารกแรกเกิด (Bronchopulmonary dysplasia and other chronic lung diseases of infancy and childhood)
- กลุ่มโรคของการควบคุมการหายใจ (Disorders of breathing control)
  - ภาวะหยุดหายใจในทารกคลอดก่อนกำหนด (Apnea of prematurity)
  - Apparent life-threatening events
  - กลุ่มโรคหายใจน้อยกว่าปกติทั้งชนิดแต่กำเนิดและเกิดภายหลัง (Congenital and acquired central hypoventilation syndrome)
  - โรคที่เกี่ยวกับความผิดปกติในการหลับ (Sleep-disordered breathing)
  - โรคไหลตาย (Sudden infant death syndrome)
- กลุ่มอาการของโรคที่มีความผิดปกติของผนังหน้าอก ในช่องทรวงอก กระบังลมและเยื่อหุ้มปอด
  - กลุ่มโรคที่มีสารน้ำในช่องเยื่อหุ้มปอด (Pleural effusion)
    - การมีน้ำในเยื่อหุ้มปอดจากการติดเชื้อ (parapneumonic effusion)
    - หนองในเยื่อหุ้มปอด (empyema thoracis)

- มีเลือดออกในเยื่อหุ้มปอด (hemothorax)
- มีน้ำเหลืองร่วนในเยื่อหุ้มปอด (chylothorax)
- น้ำในเยื่อหุ้มปอดจากตับอ่อนอักเสบ (pancreatic pleural effusion)
- ภาวะลมร่วนในปอดและทางเดินหายใจส่วนต้น (Pneumothorax Disorders of upper airways)
- ความพิการของระบบทางเดินหายใจแต่กำเนิด (Congenital anomalies)
  - ภาวะรูเปิดของโพรงจมูกด้านหลังตีบตัน (Choanal atresia/stenosis)
  - ความผิดปกติของผนังกั้นจมูก (Defects of nasal septum)
  - ภาวะความผิดปกติของกล่องเสียง (Laryngeal atresia/ Cyst/ Web)
  - ภาวะกระดูกอ่อนกล่องเสียงอ่อนยวบ (laryngomalacia)
  - Laryngotracheoesophageal cleft
  - เนื้องอกเส้นเลือดแดงบริเวณใต้กล่องเสียง Subglottic hemangioma
  - การตีบของบริเวณ subglottic (Subglottic stenosis)
  - หลอดลมตีบ (Tracheal stenosis)
  - การมีรูเปิดเชื่อมระหว่างหลอดลมและหลอดอาหาร (Tracheo-esophageal fistula)
  - ภาวะหลอดลมอ่อนยวบ (Tracheomalacia)
  - ภาวะเส้นเลือดผิดปกติ (Vascular ring)
  - ภาวะการฉีกขาดของเส้นเสียง (Vocal cord paralysis)
- กลุ่มโรคที่เกิดขึ้นภายหลัง
  - กลุ่มการติดเชื้อทางระบบหายใจ :
    - อะดีนอยด์อักเสบ
    - หูชั้นกลางอักเสบ
    - ฝีหนองที่บริเวณคอหอย รอบทอนซิล
    - คออักเสบ
    - ฝีหนองที่หลังคอ
    - โพรงจมูกอักเสบ
    - ทอนซิลอักเสบ
  - กลุ่มโรคที่ไม่เกี่ยวกับการติดเชื้อ
    - แองจีโออีดีมา (Angioedema)
    - การสำลักสิ่งแปลกปลอม (Foreign body aspiration)
    - สปาสโมติกครูป (Spasmodic croup)
    - การตีบของบริเวณ subsubglottic (Subglottic stenosis)
    - ภาวะการตีบของหลอดลมที่เกิดภายหลัง (Acquired tracheobronchial stenosis)
- กลุ่มโรคของระบบทางเดินหายใจส่วนล่างและปอด (Disorders of lower airways and lungs)
  - กลุ่มโรคความผิดปกติแต่กำเนิด (Congenital anomalies)
    - ภาวะที่ไม่มีหลอดลม ตีบ หรือตัน (Bronchial agenesis/atresia/stenosis)
    - ซีสต์หลอดลม (Bronchogenic cyst)
    - ภาวะหลอดลมอ่อนยวบ (Bronchomalacia)

- กลุ่มโรคซิสในปอดตั้งแต่กำเนิด (Congenital cystic lung)
- ความผิดปกติของปอดและหลอดลมแต่กำเนิด (congenital pulmonary airway malformations)
- congenital large hyperlucent lobe
- กลุ่มภาวะที่ปอดเจริญเติบโตผิดปกติ (Lung agenesis/aplasia/hypoplasia)
- ภาวะเนื้อเยื่อปอดเจริญผิดที่แต่กำเนิด (Pulmonary sequestration)
- กลุ่มโรคที่เกิดตามหลังจากการติดเชื้อ (Acquired Infections)
  - ฝาปิดกล่องเสียงอักเสบเฉียบพลัน (Acute epiglottitis)
  - หลอดลมอักเสบจากการติดเชื้อแบคทีเรีย (Bacterial tracheitis)
  - หลอดลมอักเสบ (Bronchitis)
  - หลอดลมฝอยอักเสบ (Bronchiolitis/viral induced wheeze)
  - หูดที่กล่องเสียง (Laryngeal papilloma)
  - กล่องเสียงอักเสบ (Laryngitis)
  - ฝีในปอด (Lung abscess)
  - ปอดอักเสบจากการติดเชื้อไวรัส แบคทีเรีย เชื้อรา โปรโตซัว พยาธิ และวัณโรค
  - หลอดลมกล่องเสียงอักเสบจากการติดเชื้อไวรัส
- กลุ่มอาการทางปอดที่เกิดในผู้ป่วยที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง (Pulmonary manifestations of immunosuppression)
  - Acquired immunodeficiency syndrome
  - กลุ่มโรคภูมิคุ้มกันบกพร่องแต่กำเนิด (congenital immunodeficiency)
  - โรค granulomatous เรื้อรัง (chronic granulomatous disease)
- โรคปอดที่เกี่ยวข้องกับหลอดเลือดในเด็ก (Pulmonary vascular diseases in childhood)
  - โรคหัวใจที่เกี่ยวข้องกับปอด (Cor pulmonale)
  - ความผิดปกติของหลอดเลือดดำแดงในปอด (Pulmonary arteriovenous malformation)
  - ภาวะน้ำท่วมปอด (Pulmonary edema)
  - ภาวะปอดขาดเลือด (Pulmonary emboli/infarction)
  - ภาวะเลือดออกในปอด (Pulmonary hemorrhage)
  - Pulmonary hemosiderosis (primary, secondary)
  - ภาวะความดันในปอดสูง (Pulmonary hypertension)
- ภาวะระบบหายใจล้มเหลว (Respiratory failure)
  - แบบเฉียบพลัน (Acute Respiratory failure)
  - แบบเรื้อรัง (Chronic Respiratory failure)
- กลุ่มโรคอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับระบบทางเดินหายใจ
  - ภาวะอะดีนอยด์ทอนซิลโต (Adenotonsillar hypertrophy)
  - Allergic bronchopulmonary aspergillosis
  - Alpha₁-antitrypsin deficiency
  - โรคหืดในเด็ก (Asthma/ Reactive airway disease)
  - ภาวะปอดแฟบ (Atelectasis)

- Childhood interstitial lung diseases
- Ciliary dyskinesia
- กลุ่มอาการซิสติกไฟโบรซิส (Cystic fibrosis)
- โรคทางปอดที่เกิดจากยาหรือการฉายแสง (Drug-induced pulmonary diseases (chemotherapy, radiation, etc))
- ถุงลมโป่งพอง (Emphysema)
- กลุ่มโรคที่เกิดจากอาชีพและการสัมผัสสิ่งแวดล้อม Environmental and occupational lung diseases (tobacco smoke exposure, etc.)
- Hypersensitivity pneumonitis
- การปลูกถ่ายปอด Lung transplantation
- Pulmonary alveolar proteinosis
- กลุ่มอาการโรคปอดที่เกิดจากโรคทางระบบประสาท (Pulmonary effects due to neuromuscular diseases)
- กลุ่มอาการทางปอดที่เกิดตามหลังการอักเสบของหลอดเลือด (Pulmonary involvement in collagen vascular/other systemic diseases)
- กลุ่มโรคทางปอดที่เกิดตามหลังการปลูกถ่ายอวัยวะ (Pulmonary involvement in organ transplantation Trauma of respiratory system, Tumor (benign and malignant))

ภาวะเรื้อรังของระบบการหายใจที่พบบ่อย

- โรคหลอดลมโป่งพอง (Bronchiectasis)
- ไอเรื้อรัง (Chronic cough)
- ภาวะน้ำมูกไหลเรื้อรัง (Chronic rhinorrhea)
- การมีภาวะปอดแฟบที่รักษาไม่หายด้วยการรักษาเบื้องต้น (Persistent atelectasis)
- ภาวะไอเป็นเลือดซ้ำๆ (Recurrent hemoptysis)
- การมีภาวะปอดอักเสบ มากกว่า ๓ ครั้งในชีวิตหรือมากกว่า ๒ ครั้งต่อปี (Recurrent/persistent pneumonia and respiratory tract infections)
- การมีภาวะการณกลับเป็นซ้ำของการหายใจเสียงวี๊ด (Recurrent/persistent wheezing)

๓. การดูแลผู้ป่วยเด็กที่มีปัญหาทางระบบหายใจแบบซับซ้อนที่ต้องได้รับการบริหารทางระบบหายใจที่บ้าน (Pediatric respiratory home care) อย่างต่อเนื่อง

๔. การดูแลผู้ป่วยเด็กที่อยู่ในระยะสุดท้ายของชีวิตและครอบครัว (End of life care) โดยคำนึงถึงผู้ป่วยและครอบครัวตลอดจนทรัพยากรที่มีอยู่

๕. ประสบการณ์ในการทำหัตถการและแปลผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ

๕.๑ เพื่อการวินิจฉัยและรักษา

- การดูดน้ำล้างท่อหลอดลมและถุงลม
- การส่องกล้องท่อหลอดลม (Fiberoptic laryngobronchoscopy)
- การตรวจสไปโรเมตริย์ (Spirometry) การตรวจสมรรถภาพปอด
- การเจาะน้ำในช่องเยื่อหุ้มปอด (Thoracentesis)

๕.๒ เพื่อการบริหารและการรักษา

- การใส่สายสวนเส้นเลือดแดง (Arterial line placement)

- การช่วยบริหาร ภายภาพปอด (Chest physical therapy)
  - การใส่ท่อช่วยหายใจ
  - การใส่สายระบายน้ำและลมทางทรวงอก
  - การใช้เครื่องช่วยหายใจชนิดใส่ท่อช่วยหายใจและผ่านทางหน้ากาก
  - การบริหารการใช้ออกซิเจน ความชื้น และการพ่นยาแบบละอองฝอย
  - การกักชีพในชั้นสูง
  - การใส่สายสวนเส้นเลือดดำใหญ่
  - การดูแลผู้ป่วยที่ใส่ท่อหลอดคอ
- ๕.๓ การแปลผลเพื่อตรวจวินิจฉัยและรักษา

- การตรวจทางรังสีวิทยาของระบบหายใจ: การแปลผลภาพเอกซเรย์ การตรวจด้วยคลื่นเสียงที่บริเวณปอดและการแปลผลภาพเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ทรวงอก

- การตรวจสมรรถภาพปอด
- การตรวจวิเคราะห์ก๊าซในเลือด
- การตรวจวิเคราะห์ผลน้ำเจาะปอดและผลน้ำจากการส่องกล้องในปอด
- การตรวจการนอนหลับ เช่น overnight pulse oximetry/ capnography, overnight polysomnography

polysomnography

๖. การติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ

- ๖.๑ การสื่อสารกับผู้ป่วยเด็ก
- ๖.๒ การสื่อสารกับผู้ป่วยในระยะสุดท้าย
- ๖.๓ การสื่อสารกับพ่อแม่หรือผู้ดูแลเด็ก
- ๖.๔ การสื่อสารกับผู้ร่วมงาน
- ๖.๕ การสื่อสารในสถานการณ์ที่ยากลำบาก
- ๖.๖ การสื่อสารในระดับชุมชน

เนื้อหารายละเอียดตอบกรม/หลักสูตร บางเนื้อหาเป็นศัพท์เฉพาะทางการแพทย์จึงไม่สามารถแปลความหมายเป็นภาษาไทยให้เข้าใจได้อย่างถูกต้อง

โดยในระหว่างศึกษาจะได้รับการประเมินสมรรถนะหลักดังต่อไปนี้

สมรรถนะหลักทางวิชาชีพที่พึงประสงค์	EPA			
	EPA1	EPA2	EPA3	EPA4
1. พฤตินิสัย เจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมแห่งวิชาชีพ	++	++	++	++
2. การติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ	++	++	++	++
3. ความรู้ความสามารถทางกุมารเวชศาสตร์โรคระบบการหายใจและเวชบำบัดวิกฤตที่เกี่ยวข้อง	++	++	++	0
4. การบริบาลผู้ป่วย	++	++	++	++
5. ระบบสุขภาพและการสร้างเสริมสุขภาพ	++	++	++	0
6. การพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง	++	++	++	0
7. กวาะผู้นำ	++	++	++	++

และมีการติดตามความสามารถในแต่ละชั้นปีของการศึกษาดังต่อไปนี้

EPA	Milestone level	
	Level 1 (F1)	Level 2 (F2)
EPA 1 การดูแลรักษาเด็กที่มารับการรักษาที่คลินิกผู้ป่วยนอก แผนกฉุกเฉิน และหอผู้ป่วยใน ด้วยโรคหรือภาวะผิดปกติทางระบบหายใจ ชนิดเฉียบพลันที่พบบ่อย	L2-3	L4-5
EPA 2 การดูแลรักษาเด็กที่มีโรคหรือภาวะผิดปกติทางระบบหายใจ ชนิดเรื้อรังหรือซับซ้อน และต้องได้รับการบริหารทางระบบหายใจอย่างต่อเนื่องที่บ้าน (Respiratory homecare)	L2-3	L4-5
EPA 3 การดูแลรักษาเบื้องต้น เพื่อฟื้นฟูสัญญาณชีพให้คงที่และวางแผนการดูแลรักษาที่เหมาะสมต่อไป โดยพิจารณาตามระดับความรุนแรงของภาวะผิดปกติสำหรับผู้ป่วยเด็กที่อยู่ในภาวะวิกฤต	L2-3	L4-5
EPA 4 การมีทักษะในการทำหัตถการที่ต้องใช้บ่อยในกุมารเวชปฏิบัติ โรคระบบหายใจและเวชบำบัดวิกฤต	L2-3	L4-5

L1 = สามารถปฏิบัติงานได้ภายใต้การควบคุมของอาจารย์อย่างใกล้ชิด

L2 = สามารถปฏิบัติงานได้เองภายใต้การชี้แนะของอาจารย์

L3 = สามารถปฏิบัติงานได้เองโดยมีอาจารย์ให้ความช่วยเหลือเมื่อต้องการ

L4 = สามารถปฏิบัติงานได้เอง

L5 = สามารถปฏิบัติงานได้เอง และสอนผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า

๒.๓ ประโยชน์ที่ได้รับ

๒.๓.๑ ต่อตนเอง

๑. ได้พัฒนาศักยภาพด้านการซักประวัติตรวจร่างกาย ได้เจอผู้ป่วยที่มีความหลากหลาย และความยากต่อการวินิจฉัยโดยเฉพาะเมื่อมีข้อจำกัดด้านการตรวจ ทำให้มีประสบการณ์ในการตรวจร่างกายผู้ป่วยและวินิจฉัยได้ถูกต้องแม่นยำมากขึ้น ภายใต้ทรัพยากรที่จำกัด
๒. มีทักษะในการทำหัตถการเพื่อการวินิจฉัยและการรักษาผู้ป่วยได้อย่างดีมากขึ้น และมีผลข้างเคียงต่อการทำหัตถการที่น้อยลง สามารถช่วยเหลือผู้ป่วยได้มากขึ้นโดยไม่ต้องมีการส่งต่อ
๓. ได้เรียนรู้เทคนิคในการประยุกต์อุปกรณ์ต่างๆ ในสถานะที่มีทรัพยากรจำกัด
๔. ได้มีโอกาสฝึกฝนทักษะในด้านการสื่อสารกับแพทย์และผู้ร่วมงานแผนกต่างๆ รวมถึงในสถานการณ์ที่ยากต่อการที่จะสื่อสารเช่นในภาวะวิกฤต หรือในภาวะที่ผู้ป่วยอยู่ในระยะสุดท้ายของชีวิต
๕. ได้เรียนรู้ที่จะทำงานร่วมกับชุมชน การลงพื้นที่ การติดต่อกับหน่วยงานต่างๆ เช่นการไฟฟ้าหรือโรงพยาบาลต่างๆ และอาจจะนำมาประยุกต์ใช้กับการทำงานในปัจจุบันได้ดียิ่งขึ้น

๒.๓.๒ ต่อหน่วยงาน

๑. สามารถนำเสนอข้อมูลผู้ป่วยอภิปรายปัญหาและหาแนวทางการรักษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. สามารถดำเนินการวิจัยหรือร่วมทำการวิจัยทางการแพทย์และสาธารณสุขได้
๓. ช่วยดำเนินการจัดตั้งหอผู้ป่วยวิกฤตกุมารเวชกรรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการช่วยให้ความรู้และรับปรึกษาในหอผู้ป่วยทั้งแพทย์และพยาบาล ให้มีศักยภาพในการรักษาที่ดียิ่งขึ้น
๔. สามารถถ่ายทอดความรู้และทักษะให้แพทย์ นักศึกษาแพทย์และบุคลากรทางการแพทย์
๕. สามารถออกแนวทางการรักษาในกลุ่มโรคที่มีปัญหาด้านระบบหายใจเรื้อรัง และติดตามการรักษาที่แผนกผู้ป่วยนอกได้ดียิ่งขึ้น
๖. สามารถรับส่งต่อผู้ป่วยที่มีปัญหาด้านระบบหายใจที่วิกฤตได้มากขึ้น ลดการส่งต่อไปโรงเรียนแพทย์

๒.๓.๓ อื่น ๆ (ระบุ)

๑. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานและสามารถสื่อสารกับผู้ร่วมงานทุกระดับอย่างมีประสิทธิภาพ
๒. มีความสามารถสื่อสารให้ข้อมูลการรักษาแก่ผู้ป่วยและญาติได้อย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงการเคารพในการตัดสินใจและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

ส่วนที่ ๓ ปัญหาและอุปสรรค

๓.๑ การปรับปรุง

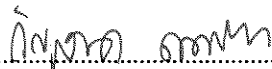
๑. ในการจัดตั้งทีมที่จะเปิดหอผู้ป่วยวิกฤตเด็กนั้นจำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือและอุปกรณ์ รวมถึงพยาบาลและแพทย์ที่มีศักยภาพในการดูแลอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากยังขาดกำลังทางด้านพยาบาลเป็นอย่างมาก ทำให้การรักษาในหอผู้ป่วยยังมีข้อจำกัดด้านการดูแล รวมถึงอาจกระทบต่อการดูแลผู้ป่วยที่ไม่วิกฤต ทำให้ได้รับการรักษาที่ล่าช้า จึงยังเป็นจุดที่ต้องการการพัฒนาเป็นอย่างมาก ซึ่งเคยประสบวิกฤตนี้ในช่วงที่ศึกษาต่อในภาวะที่มีการระบาดของเชื้อโควิด ทำให้มีการแยกออกไปตั้งหอผู้ป่วยวิกฤตนอกสถานที่ ทำให้มีการขาดของทั้งกำลังคน และอุปกรณ์
๒. การเรียนการสอนในช่วงปีแรกของการเรียนยังเป็นแบบซุ่ม และการทดลองใช้อุปกรณ์ต่างๆ ยังมีข้อจำกัดเนื่องจากต้องถอดหน้ากากในการทดลองใช้ อย่างไรก็ตามในช่วงท้ายปีที่สองของการศึกษา มีการผ่อนปรนเรื่องการใส่หน้ากากและการรวมกลุ่ม ทำให้ได้รับการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติอย่างเหมาะสม

๓.๒ การพัฒนา

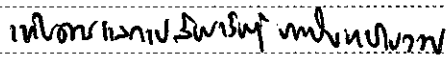
๑. การพัฒนาควรมีการต่อยอดความรู้การเรียนการสอนในคณะแพทย์ เพื่อมาปรับปรุงและพัฒนาการรักษาผู้ป่วยโรคระบบทางเดินหายใจ ทั้งผู้ป่วยเรื้อรังและผู้ป่วยที่อยู่ในหอผู้ป่วยวิกฤต โดยทำงานร่วมกับทีมพยาบาลกุมารเวชกรรม เจ้าหน้าที่ศูนย์เครื่องมือ ทางทีมวิชาชีพ เยี่ยมบ้านและดูแลอุปกรณ์ทางระบบทางเดินหายใจ รวมถึงโรงพยาบาลในระดับชุมชนและเครือข่ายการแพทย์ เพื่อให้มีการพัฒนาเทียบเท่าโรงพยาบาลอื่นต่อไป
๒. พัฒนาทางด้านการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์ ให้มีโอกาสร่วมดูแลผู้ป่วยที่มีปัญหาทางด้านระบบหายใจมากยิ่งขึ้น เนื่องจากในช่วงที่มีการแพร่ระบาดอาจทำให้ขาดประสบการณ์ในการประเมินและดูอาการคนไข้อย่างใกล้ชิด รวมถึงการฝึกทำหัตถการที่มีความจำเป็นในภาวะฉุกเฉินในเด็ก ให้มีความมั่นใจที่จะทำหัตถการมากยิ่งขึ้น

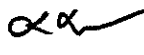
ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ควรมีการส่งเสริมบุคลากรให้ได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมโดยเฉพาะทีมพยาบาลที่มีศักยภาพเพียงพอที่จะพัฒนาด้านการดูแลผู้ป่วยเด็กที่อยู่ในภาวะวิกฤต รวมถึงการส่งเสริมการทำวิจัยและการนำเสนอการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อให้เกิดการพัฒนาโรงพยาบาลให้ก้าวสู่ความเป็นเลิศในด้านวิชาการเพื่อรองรับการเป็นโรงเรียนแพทย์ในวาระต่อไป

ลงชื่อ..........ผู้รายงาน
(นางสาวกัญญา ดวงจำปา)

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....

ลงชื่อ..........หัวหน้าส่วนราชการ
(นางอัมพร เกียรติปานอภิกุล)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสิรินธร

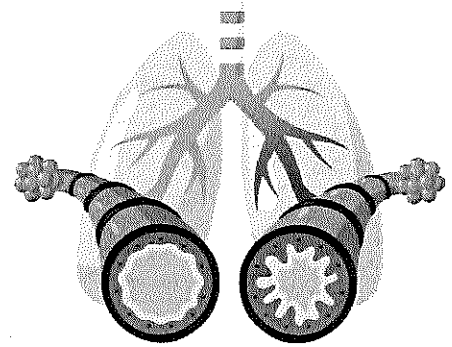
โรคหืดในเด็กคืออะไร?

อาการ

- หายใจลำบาก มือกำมุ่น
- ไอแห้งๆ ไอกลางคืน
- เจ็บแน่นหน้าอก
- หายใจมีเสียงวี๊ด
- อาการแย่ลงเมื่อมีการติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจ

เกิดจากการที่หลอดลมมีการอักเสบเรื้อรังและหนาตัวขึ้น

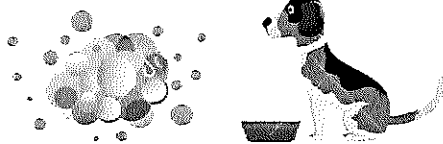
หากไม่รักษาจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของหลอดลมจนกลายเป็นพังผืด (Fibrosis)

ปัจจัยเสี่ยงและสิ่งกระตุ้น

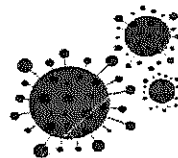
พันธุกรรม

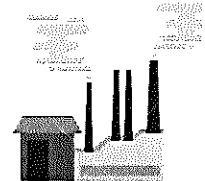
การสัมผัสสิ่งกระตุ้น เช่น สัตว์เลี้ยง ไรฝุ่น

การติดเชื้อทางเดินหายใจ

การสัมผัสมลพิษ PM2.5 คับบหรี่

การรักษา

- เข้ารับการตรวจกับกุมารแพทย์ตามนัด
- ใช้ยาสม่ำเสมอ
- หลีกเลี่ยงสิ่งกระตุ้น
- เมื่อมีอาการให้พ่นยาตามคำแนะนำและพามาโรงพยาบาล

เมื่อรักษาจนสมรรถภาพปอดกลับมาปกติ ร้อยละ 30 ของผู้ป่วยอาการจะดีขึ้นเมื่อเข้าสู่วัยผู้ใหญ่